

CADRUL NORMATIV INTERNAȚIONAL ÎN MATERIE DE READMISIE

INTERNATIONAL REGULATORY FRAMEWORK ON READMISSION

Natalia MARKOVA, doctorand, lector,
Universitatea de Stat din Moldova

Mihail VODĂ, doctorand,
șef-adjunct direcție, Biroul migrație și azil al MAI

Abstract: In this article we will analyze the regulatory framework that refers to the field of readmission, taking into consideration that there is lack of specialized literature in the Republic of Moldova.

The analysis is made according to the agreements which the Republic of Moldova has signed and the protocols of implementation. Also, we analyzed the problems faced by the Republic of Moldova in this field. In the end, some statistics are presented.

Cuvinte-cheie: *readmisie, acord, protocol, cetățeni, cetățenii statelor terțe.*

În contextul fluxului migratoriu de străini spre statele europene, readmisia rămâne a fi un instrument juridic internațional de bază în vederea realizării politicilor de migrație și azil și mai cu seamă combaterea fenomenului migrației ilegale.

Deși termenul ”readmisie” este prevăzut în mai multe acte legislative și normative ale Republicii Moldova și mai cu seamă în acordurile privind readmisia persoanelor, totuși în legislația națională nu se regăsește o definiție a acestui termen.

Literatură de specialitate în materie de readmisie în Republica Moldova lipsește, iar lucrările științifice, care într-un mod sau altul fac referință la acest subiect, descriu readmisia doar ca termen existent și nu dau explicații ce ar însemna acesta.

În sensul propriu sau primar al cuvântului ”readmisie” se înțelege că acesta descrie o faptă de a *re-admite* pe cineva. Însă, readmisia – ca instrument juridic internațional nu reprezintă doar la *re-admiterea* unei persoane, ci este un sistem complex de proceduri, care au menirea de a reîntoarce persoana în țara sa de origine.

Readmisia este o decizie luată de o autoritate competentă a părții solicitate de a prelua propriii cetățeni sau persoane terțe returnați de partea solicitantă.

Legea nr. 200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova [38] utilizează noțiunile de “readmisie, luare în custodie publică, re-

întoarcere voluntară, reîntoarcere voluntară asistată, returnare, etc.” și stabilește contextul faptelor în care acestea urmează a fi aplicate. Mecanismul de aplicare al legii în partea îndepărtării străinilor de pe teritoriul național este stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 492 din 7 iulie 2011 din „Privind aprobarea Regulamentului cu privire la procedurile de returnare, expulzare și readmisie a străinilor de pe teritoriul Republicii Moldova” [39].

Cele din urmă au fost adoptate în conformitate cu prevederile Directivei 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală [37].

În Republicii Moldova Ministerul Afacerilor Interne reprezintă organul competent pentru implementarea Acordurilor de readmisie, iar solicitările de readmisie și tranzit sunt examinate și îndeplinite nemijlocit de Biroul migrație și azil din cadrul acestui minister, precum și de către Poliția de Frontieră în raport cu Ucraina, vizând cererile de readmisie în procedură accelerată.

Acordul privind readmisia persoanelor reglementează ordinea transmiterii, acceptării și returnării persoanelor aflate într-o situație de ședere ilegală pe teritoriul uneia dintre state – părți ale acordului.

Acordul de readmisie ar trebuie să includă următoarele aspecte:

- definiții.
- readmisia propriilor cetățeni;
- readmisia cetățenilor țărilor terțe și apatrizilor;
- termeni (stabilirea termenelor de examinare, transmiterea răspunsului și transferul persoanei);
- tranzitul pe teritoriul unei părți;
- readmisia din greșeală;
- protecția datelor transmise;
- generalități despre un eventual protocol de implementare a acordului;
- suportarea cheltuielilor;
- comitetul de experți;
- prioritatea acordurilor/convențiilor internaționale (azil, extrădarea și tranzitul, drepturi și libertăți fundamentale);
- dispoziții finale (intrare în vigoare, suspendare, reînnoire, sfârșitul aplicării, etc).

Implementarea Acordului de readmisie se efectuează prin intermediul unui protocol adițional și ultimul ar trebui să includă:

- autoritățile competente;
- punctele de trecere ale frontierei de stat, prin care se realizează readmisia persoanelor și tranzitul;
- mijloacele de probă privind cetățenia;

- mijloacele de probă privind readmisia resortisanților țărilor terțe și apatrizilor;
- conținutul și ordinea transmiterii cererii de readmisie sau de tranzit;
- modalitatea și ordinea desfășurării interviului;
- procedurile de readmisie sau de tranzit;
- modalitatea și ordinea transmiterii persoanelor sub escortă, care urmează a fi readmise sau tranzitate;
- limba de comunicare;
- reglementări exprese privind suportarea cheltuielilor;
- anexele actelor procedurale, care constituie parte integrantă a protocolului;
- dispoziții finale (intrare în vigoare, suspendare, reînnoire, sfârșitul aplicării, etc).

Cele enumerate supra nu reprezintă o listă exhaustivă a dispozițiilor unui acord sau protocol de implementare, însă ar trebuie să constituie aspecte de bază la încheierea acestora.

Ca regulă, acordul de readmisie și protocolul se elaborează și se aprobă la pachet, acordul conținând dispozițiile generale și intenția părților, iar protocolul modalitatea propriu-zisă de efectuare a procesului de readmisie. În caz de necesitate pot fi efectuate modificări în conținutul acordului sau protocolului.

Modalitatea de încheiere a unui tratat internațional este prevăzută în **Hotărârea Guvernului nr. 442 din 17.07.2015** pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale [41].

Mijloacele de probă pentru stabilirea cetățeniei persoanei ce urmează a fi readmise, îl constituie documentele acceptate de părți ca dovadă, precum și alte acte sau informații, care prezumă cetățenia persoanei.

Prin urmare, cetățenia poate fi dovedită prin:

- documente care atestă cetățenia și care pot fi atribuite neechivoc unei persoane;
- orice tip de pașaport (național, diplomatic, de serviciu etc.) sau orice alt document de călătorie care indică cetățenia;
- cărți de înregistrare consulară;
- cărți de identitate (chiar dacă sunt provizorii sau temporare);
- document de călătorie pentru minori care înlocuiește pașaportul;
- documente de identitate provizorii;
- livrete sau permise militare;
- certificat de întoarcere în țară;
- alte documente acceptate de părți.

Dovada *prima facie* a cetățeniei, se poate face, în special, prin intermediul documentelor specificate în acordul și/sau protocolul de implementare, chiar dacă perioada de valabilitate a acestora a expirat. În cazul în care se prezintă astfel de

documente, părțile consideră că cetățenia este stabilită, cu excepția cazului în care pot dovedi contrariul. Dovada *prima facie* a cetățeniei nu se poate face prin documente sau informații false.

Cetățenia unei persoane ce urmează a fi readmisă, poate fi prezumată prin (dovada *prima facie*):

- informații specifice de la autorități oficiale;
- legitimație de serviciu;
- permis de conducere;
- extras din registrele oficiale;
- carnet de marinar;
- fotocopii ale documentelor;
- declarații ale martorilor;
- particularitățile persoanei în cauză;
- limba vorbită de persoana în cauză;
- alte informații acceptate de părți.

Existența temeiului pentru readmisia resortisanților țărilor terțe și a apatrizizilor poate fi dovedită prin:

- ștampila de intrare sau echivalent în documentul de călătorie;
- ștampila de ieșire dintr-un stat vecin, luând în considerare ruta de călătorie și data trecerii frontierei;
- ștampila de intrare într-un document de călătorie fals sau falsificat;
- amprente luate de autorități la momentul trecerii frontierei;
- viză sau permis de ședere valabile, emise de statul solicitat;
- orice tip de documente, certificate și facturi nominale (de exemplu, facturi de hotel, programări la medic/stomatolog, cartele de acces în instituții publice/private etc.) care indică în mod clar că persoana în cauză a stat pe teritoriul statului solicitat;
- bilete nominale și/sau liste cu pasageri ale companiilor aeriene, feroviare, navale sau ale societăților de transport rutier care dovedesc prezența și itinerariul persoanei în cauză pe teritoriul statului solicitat;
- declarații oficiale făcute de personalul autorității de frontieră care pot atesta că persoana în cauză a trecut frontiera;
- alte documente și informații acceptate de părți.

Existența temeiului pentru readmisia resortisanților țărilor terțe și a apatrizizilor poate fi prezumată prin:

- informații arătând că persoana în cauză a recurs la serviciile unui curier sau ale unei agenții de voiaj;
- declarație oficială făcută de persoana în cauză, de membri ai familiei sau de parteneri de călătorie în cadrul unor proceduri judiciare sau administrative;

- declarații oficiale făcute de martori care pot atesta că persoana în cauză a trecut frontiera;
- informații privind identitatea și/sau șederea unei persoane, furnizate de o organizație internațională);
- alte documente și informații acceptate de părți.

Aceste documente și informații pot fi considerate ca dovadă indirectă a existenței temeiului pentru readmisia resortisanților țărilor terțe și a apatrizilor și ele pot fi acceptate de părți.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1152 din 22.10.2007 cu privire la inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului interguvernamental privind readmisia persoanelor cu ședere ilegală [42] au fost inițiate negocieri asupra proiectului Acordului interguvernamental privind readmisia persoanelor cu ședere ilegală cu 28 state: *Federația Rusă, Republica Uzbekistan, Republica Tadjikistan, Georgia, Republica Azerbaidjan, Republica Armenia, Republica Kazahstan, Republica Belarus, Republica Kîrgîzstan, Turkmenistan, Republica, Republica Liban, Republica Islamică Pakistan, Regatul Hașemit al Iordaniei, Statul Islamic al Afganistanului, Republica Islamică Iran, Republica Irak, Republica Populară Chineză, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Irlanda, Regatul Danemarca, Republica Islanda, Republica Bosnia și Herțegovina, Muntenegru și Republica Serbia.*

În prezent, între Republica Moldova și alte state sunt realizate următoarele acorduri privind readmisia:

- **Comunitatea Europeană** – neaplicabil Regatului Danemarcei (10.10.2007);[1]
- **Norvegia** (09.08.2006);[2]
- **Macedonia** (31.10.2008);[3]
- **Serbia** (28.02.2011);[4]
- **Danemarca** (22.03.2011);[12]
- **Confederația Elvețiană** (19.05.2010);[5]
- **Bosnia și Herțegovina**, 17.05.2012;[6]
- **Muntenegru** (17.05.2012);[7]
- **Turcia** (01.11.2012);[8]
- **Albania** (18.10.2013);[9]
- **Georgia** (22.03.2011);[10]
- **Kazahstan** (02.09.2015);[11]
- **Ucraina** (06.10.2017).[13]

De către Republica Moldova au fost purtate negocieri în etapă finală cu Federația Rusă, Armenia și Azerbaidjan, iar cu Republica Libaneză și Kîrgîzstan au fost demarate negocierile.

În prezent, între Republica Moldova și alte state sunt realizate următoarele protocoale adiționale de implementare:

- Austria;[16]
- Albania;[15]
- Bulgaria;[18]
- Cehia;[19]
- Estonia;[21]
- Ungaria;[35]
- Germania;[23]
- Letonia;[26]
- Lituania;[27]
- Malta;[28]
- România;[30]
- Polonia;[29]
- Slovacia;[32]
- Statele Benelux;[17]
- Confederația Elvețiană;[20]
- Spania;[34]
- Grecia;[24]
- Slovenia;[33]
- Italia;[25]
- Serbia;[31]
- Georgia;[22]
- Kazahstan;[14]
- Ucraina.[36]

Nu au fost semnate protocoale adiționale de implementare cu:

- Cipru;
- Suedia;
- Portugalia;
- Finlanda;
- Irlanda;
- Marea Britanie;
- Spania.

În proces de negocieri pe marginea semnării protocoalelor adiționale de implementare rămân a fi la moment Portugalia și Cipru.

Din 492 cereri de readmisie înregistrate pe parcursul anului 2018, au fost refuzate în procedură doar 34 cereri, sau 6,91 % (*Germania – 23, Austria – 4, Elveția – 3, Suedia – 1, Polonia – 1, Norvegia-1, România-1*) pe motiv că persoanele indicate în cereri nu au fost identificate ca cetățeni ai RM (12 luni 2017

au fost refuzate 108 cereri, cca 12,51 % (Germania – 90, Elveția – 8, Suedia – 4, Polonia – 4, Austria – 2)).

La fel, din numărul total de cereri, 158 au fost înaintate în privința persoanelor de vârstă minoră (Germania-149, Olanda-8, Ungaria-1) dintre care cereri refuzate nu au fost (anul 2017, au fost înaintate în privința persoanelor de vârstă minoră 327 de cereri (308 – Germania, 14 – Suedia, 3 – Austria, 2 – Elveția) dintre care 11 refuzate (Germania) cca 3,36 %).

Acordurile de readmisie au un impact direct asupra managementului migrației și acesta se referă la aspecte benefice și eficiente în procesul îndepărtării străinilor și reîntoarcerii cetățenilor proprii.

Printre principalele aspecte pot fi menționate:

- reducerea migrației ilegale;
- eficientizarea procedurii de returnare forțată (proceduri de readmisie rapide și eficiente);
- întărirea cooperării între autoritățile statelor implicate;
- oportunități de migrație legală (facilitarea vizelor, parteneriate de mobilitate etc.), etc.

Accentul pentru negocierea și încheierea acordurilor de readmisie ar trebui să fie pus pe statele de unde provin migranții ilegali.

Actual în topul cetățenilor străinilor contravenții din domeniul încălcării regilor de ședere sau de plasare în câmpul muncii și îndepărtării sub escortă se află și cetățenii Federației Ruse, Statului Israel, Republicii Azerbaidjan, Republicii Armenia, Sri Lanka, Republicii Islamice Afganistan, Republicii Tadjikistan, Bangladesh, Republicii Uzbekistan, India, Siria – state cu care Republica Moldova nu are încheiate acorduri de readmisie.

Evoluția numărului de străini în raport cu statele de origine ale acestora, anii 2018, 2017, 2016:

Contravenții

Țara de origine	2018	2017	2016
Ucraina	685	626	744
Federația Rusă	538	504	618
România	228	265	229
Israel	184	172	334
Turcia	173	210	177
Italia	90	100	91
Azerbaidjan	65	53	55
SUA	60	69	35
Uzbekistan	53	44	44
Armenia	38	43	37
Tadjikistan	37	18	25
Kazahstan	28	18	37
India	20	17	5
Siria	19	29	15
Alte state	395	627	419
Total	2613	2795	2865

Îndepărtări sub escortă

Țara de origine	2018	2017	2016
Ucraina	25	35	36
Turcia	22	11	8
Federația Rusă	8	9	42
Israel	4	8	3
Tadjikistan	4	3	4
Azerbaidjan	3	4	1
România	4	3	11
Uzbekistan	1	4	4
Maroc	2	0	0

Kazahstan	2	0	0
Letonia	1	0	0
Bosnia Herțegovina	2	1	0
Congo	1	0	0
SUA	1	0	0
Belarus	0	5	2
Armenia	0	2	0
Liban	0	2	0
Alte state	6	16	10
Total	86	103	121

Evoluția numărului persoanelor readmise în/din Republica Moldova în funcție de statul solicitant, anii 2016, 2017, 2018.

Statul solicitant	Cereri de readmisie prezentate RM			Informații despre transfer primite			Persoane transferate cu succes în RM			Cereri de readmisie prezentate de RM			Persoane transferate cu succes din RM		
	2018 12 luni	2017 12 luni	2016 12 luni	2018 12 luni	2017 12 luni	2016 12 luni	2018 12 luni	2017 12 luni	2016 12 luni	2018 12 luni	2017 12 luni	2016 12 luni	2018 12 luni	2017 12 luni	2016 12 luni
Austria	9	16	3	1	6	1		6							
Franța				202	199	156	83	122	97						
Elveția	19	25	13	8	4	3	8	2	5						
Germania	411	769	1158	19	11	22	312	711	269						
România	4	2	6	2	1	5	2	1	5		1	2		1	2
Belgia	6	10	7	1		2			2			1			
Polonia	9	10	1	4	4	2	4	3	1		1				
Norvegia	2	3	2												
Suedia	8	25	5	3	1		3	1							
Italia	2	1	4			1			1						
Olanda	19	1		2			1								
Spania	2			1	1										
Ungaria				2	1	10		1	9						
Ucraina	1	1			1					28			12		
Bulgaria		1													
Turcia										2			2		
Bosnia și Herțegovina										2			2		
Latvia										1			1		
Kazahstan										1			1		
Total	492	864	1199	245	229	202	413	849	389	34	2	3	18	1	2

Lipsa acordurilor de readmisie cu statele de origine ale migranților ilegali reprezintă un gol în gestionarea migrației iregulare și returnarea cetățenilor străini aflați în situație de ședere ilegală pe teritoriul național, deși la nivel național Republica Moldova a inclus în Planul de acțiuni pentru anii 2016-2020 privind implementarea strategiei naționale în domeniul migrației și azilului (2011-2020), [40] acțiunea ”Inițierea consultărilor bilaterale privind negocierile acordurilor de readmisie cu statele de origine a migranților” la obiectivul ”Returnarea și Readmisia”.

Prin urmare, se impune implementarea metodelor și tehnicilor noi pentru a da atractivitate negocierii și încheierii acordurilor de readmisie cu statele de unde provin migranții iregulari.

Referințe bibliografice:

1. Acord între Comunitatea Europeană și Republica Moldova privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la Bruxelles la 10.10.2007;
2. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Norvegiei privind readmisia propriilor cetățeni și cetățenilor statelor terțe, încheiat la Chișinău la 31.03.2005 (în vigoare din 09.08.2006);
3. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Macedonia privind readmisia persoanelor cu ședere ilegală, încheiat la Chișinău la 31.10.2008 (în vigoare din 10.09.2009);
4. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Serbia privind readmisia persoanelor cu ședere ilegală, încheiat la Ljubljana la 28.02.2011 (în vigoare din 01.11.2012);
5. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Consiliul Federal Elvețian privind readmisia persoanelor cu ședere ilegală, încheiat la Chișinău la 19.05.2010 (în vigoare din 01.02.2011);
6. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Consiliul de Miniștri al Bosniei și Herțegovinei privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la Brdo pri Kranju la 17.05.2012 (în vigoare din 01.02.2014);
7. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Muntenegrului privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la Brdo pri Kranju la 17.05.2012 (în vigoare din 01.05.2013);
8. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la Ankara la 01.11.2012 (în vigoare din 01.06.2014);

9. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Consiliul de Miniștri al Republicii Albania privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la București la 18.10.2013 (în vigoare din 20.03.2014);
10. Acord dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Georgiei privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la Chișinău la 06.10.2014;
11. Acord dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Kazahstan privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la Minsk la 02.09.2015;
12. Acord între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Danemarcei privind readmisia persoanelor cu ședere ilegală, încheiat la Copenhaga la 22.03.2011 (în vigoare din 01.09.2011);
13. Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Ucrainei privind preluarea și returnarea persoanelor la frontiera de stat moldo-ucraineană, încheiat la Chișinău, la 11 martie 1997;
14. Protocol de implementare al Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Kazahstan privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la Minsk la 02.09.2015;
15. Protocol pentru implementarea Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Consiliul de Miniștri al Republicii Albania privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la București la 18.10.2013 (în vigoare din 02.08.2014);
16. Protocol între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Federal al Austriei privind implementarea Acordului dintre Republica Moldova și Comunitatea Europeană privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la Chișinău la 25.09.2010;
17. Protocol între Guvernul Republicii Moldova și Guvernele Statelor Benelux (Regatul Belgiei, Marele Ducat de Luxemburg, Regatul Țărilor de Jos) privind implementarea Acordului dintre Republica Moldova și Comunitatea Europeană privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la Bruxelles la 25.01.2013;
18. Protocol între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Bulgaria privind implementarea Acordului dintre Republica Moldova și Comunitatea Europeană privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la Pravets la 16.11.2011;
19. Protocol între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Ceha privind implementarea Acordului dintre Republica Moldova și Comunitatea Europeană privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la Praga la 29.11.2011 (în vigoare din 01.03.2012);

20. Protocol de implementare la Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Consiliul Federal Elvețian privind readmisia persoanelor cu ședere ilegală dintre Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Departamentul Federal al Justiției și Poliția Confederației Elvețiene, încheiat la Chișinău la 19.05.2010 (în vigoare din 01.02.2011);
21. Protocol între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Estonia privind implementarea Acordului dintre Republica Moldova și Comunitatea Europeană privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la Atena la 01.12.2009 (în vigoare din 10.05.2010);
22. Protocol de implementare al Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Georgiei privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la Chișinău la 06.10.2014;
23. Protocol între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Federale Germania privind implementarea Acordului din 10 octombrie 2007 dintre Republica Moldova și Comunitatea Europeană privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la Berlin la 21.09.2010;
24. Protocol între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Elene privind implementarea Acordului dintre Republica Moldova și Comunitatea Europeană privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, semnat la Bruxelles, încheiat la Atena la 28.03.2014;
25. Protocol între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Italiene de implementare a Acordului între Republica Moldova și Comunitatea Europeană privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la Chișinău la 12.05.2015 (în vigoare din 14.11.2015);
26. Protocol între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Letone privind implementarea Acordului dintre Republica Moldova și Comunitatea Europeană privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la Chișinău la 01.10.2010 (în vigoare din 29.10.2010);
27. Protocol între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Lituania privind implementarea Acordului dintre Republica Moldova și Comunitatea Europeană privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală (Protocol de implementare), încheiat la Chișinău la 29.09.2010 (în vigoare din 06.12.2011);
28. Protocol între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Maltei privind implementarea Acordului dintre Republica Moldova și Comunitatea Europeană privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la Roma la 24.01.2011 (în vigoare din 24.01.2011);

29. Protocol de implementare între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Polone privind Acordul dintre Republica Moldova și Comunitatea Europeană privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la Mátraháza la 11.10.2012 (în vigoare din 23.03.2015);
30. Protocol între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României pentru aplicarea Acordului între Republica Moldova și Comunitatea Europeană privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la București la 25.03.2010 (în vigoare din 01.10.2010);
31. Protocol de implementare a Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Serbia privind readmisia persoanelor cu ședere ilegală, încheiat la Ljubljana la 28.02.2011 (în vigoare din 01.11.2012);
32. Protocol între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Slovacce privind implementarea Acordului între Comunitatea Europeană și Republica Moldova privind readmisia persoanelor cu ședere ilegală, încheiat la Bratislava la 13.05.2010 (în vigoare din 23.07.2010);
33. Protocol între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Slovenia privind implementarea Acordului dintre Republica Moldova și Comunitatea Europeană privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la Brdo pri Kranju la 11.11.2014;
34. Protocol între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Spaniei privind implementarea Acordului dintre Comunitatea Europeană și Republica Moldova privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, încheiat la Madrid la 22.10.2013 (în vigoare din 16.01.2014);
35. Protocol între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Ungare privind implementarea Acordului dintre Republica Moldova și Comunitatea Europeană privind readmisia persoanelor cu ședere ilegală, încheiat la Budapesta la 19.02.2010 (în vigoare din 04.05.2011);
36. Protocol de implementare al Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de miniștri privind readmisia persoanelor, încheiat la Chișinău la 15.12.2017;
37. Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală, adoptată la Strasbourg la 16 decembrie 2008.
38. Legea nr. 200 din 16.07.2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova;

39. Hotărârea Guvernului nr. 492 din 07.07.2011 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedurile de returnare, expulzare și readmisie a străinilor de pe teritoriul Republicii Moldova;
40. Hotărârea Guvernului nr. 736 din 10.06.2016 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru anii 2016-2020 privind implementarea Strategiei naționale în domeniul migrației și azilului (2011-2020);
41. Hotărârea Guvernului nr. 442 din 17.07.2015 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale;
42. Hotărârea Guvernului nr. 1152 din 22.10.2007 cu privire la inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului interguvernamental privind readmisia persoanelor cu ședere ilegală.